

Jeugdhulp en onderwijs: een slimme verbinding

Diverse gemeenten in de Provincie Utrecht willen het voortgezet onderwijs en specialistische jeugdhulp beter op elkaar laten aansluiten. In de vorm van pilots is twee jaar geïnvesteerd in het realiseren van een slimme verbinding tussen onderwijs en jeugdhulp.

Timon heeft in die periode 748 jongeren bereikt. Er zijn:

- 621 adviezen gegeven
- 32 klassenobservaties uitgevoerd
- 95 hulpverleningstrajecten verzorgd

De inzet van Timon

- Consultatie, screening, diagnostiek, observaties, training en interventie
- Aansluiting op zorgstructuur van voortgezet onderwijs en gemeente: zorgcoördinator, lokale teams, CJG en schoolmaatschappelijk werk
- Voorkomen doorverwijzing naar zwaardere vormen van hulp
- Zoveel mogelijk normaliseren: Hulp op maat in gezin en op school

Meer weten?

Deze brochure is een samenvatting van het onderzoek door het Verwey-Jonker Instituut en Albert Veuger (Stade Advies) naar de Utrechtse pilots 'Onderwijs-zorg arrangementen voor het voortgezet onderwijs'. De volledige rapportages zijn op aanvraag beschikbaar.

Wilt u meer weten over het ontwikkelen van onderwijs-zorg arrangementen in uw gemeente of voor uw school? Wilt u een integrale aanpak om schooluitval te voorkomen en langdurige thuiszitters weer te begeleiden naar het onderwijs? Neem dan contact op met:

Timon Toegang
0800-9008 (gratis)
toegang@timon.nl

www.timon.nl

 [timondichtbij](https://www.facebook.com/timondichtbij) [@timondichtbij](https://twitter.com/timondichtbij)

**ONDERWIJS-ZORG
ARRANGEMENT**

JEUGDHULP EN ONDERWIJS: EEN SLIMME VERBINDING

Onderzoek en **EVALUATIE**

JEUGDHULP EN ONDERWIJS: EEN SLIMME VERBINDING

Diverse gemeenten in de Provincie Utrecht willen het voortgezet onderwijs en specialistische jeugdhulp beter op elkaar laten aansluiten.

In de vorm van pilots is twee jaar geïnvesteerd in een intensieve samenwerking tussen:

1. zorgcoördinatoren op scholen
2. schoolmaatschappelijk werkers of medewerkers van lokale (wijk)teams
3. specialistische jeugdhulpverleners van Timon

Het gezamenlijke doel: schooluitval voorkomen en problemen bij jongeren en hun gezin vroegtijdig op school en thuis oppakken.

Werkwijze

Als schooluitval dreigt, kan een hulpverlener van Timon ondersteunen met klassenobservatie, screening en vroegdiagnostiek om te voorkomen dat een leerling daadwerkelijk uitvalt. De hulpverlener werkt nauw samen met de zorgcoördinator en sluit aan bij het zorgoverleg op school. Waar nodig kunnen jongeren en hun gezinnen rechtstreeks specialistische hulp van Timon ontvangen. Schoolmaatschappelijk werkers en medewerkers van de lokale (wijk)teams verzorgen een spilfunctie in de buitenschoolse zorg en pakken de regie wanneer meerdere partijen betrokken zijn. Zij pakken de lichtere trajecten op en bepalen mede wanneer Timon een hulpverleningstraject moet inzetten.

Onderzoek en evaluatie

Het Verwey-Jonker Instituut heeft onderzoek gedaan naar de samenwerking tussen onderwijs en jeugdzorg binnen de Utrechtse pilots. Uit het rapport blijkt dat er, ten opzichte van de oude situatie, veel winst is behaald op het gebied van effectiviteit. Daarnaast heeft Albert Veuger (Stade Advies) als projectleider de pilots in de regio Lekstroom geëvalueerd.

Beide onderzoekers concluderen na onderzoek en evaluatie van de pilots: De koppeling jeugdhulp en onderwijs loont. De betrokken uitvoerders, scholen en gemeenten zijn erg tevreden. Ouders ervaren de directe ondersteuning als veiliger en laagdrempeliger. Scholen zijn blij dat zaken veel sneller en minder bureaucratisch worden opgepakt. Jongeren worden eerder geholpen, schooluitval wordt voorkomen. Kortom, de pilots zijn succesvol.

UITKOMSTEN ONDERZOEK

- 1 School kan zich richten op kerntaak
- 2 Instroom in zwaardere zorg wordt voorkomen
- 3 Kortere en snellere route naar zorg
- 4 Sneller acceptatie van hulp door gezin
- 5 Kortere trajecten en maatwerk
- 6 Trajecten zijn goedkoper voor financier

Lees verder op [pagina 4 >>](#)

UITKOMSTEN ONDERZOEK

WAT LEVERT HET CONCREET OP VOOR
JONGEREN, ONDERWIJS EN FINANCIERS

1 School kan zich richten op kerntaak

- School, leraren en mentoren worden ontlast van leerlingenzorg en hoeven veel minder energie te steken in het zoeken naar en het verkrijgen van zorg.
- De zorgstructuur op school is in een aantal gevallen verbeterd.

2 Instroom in zwaardere zorg wordt voorkomen

- Er zijn minder verwijzingen naar zwaardere vormen van jeugdzorg vanuit de zorgstructuur van school.
- Ter illustratie: in de regio Lekstroom hebben de scholen 80% minder zorgmeldingen gedaan bij het voormalig Bureau Jeugdzorg.

3 Kortere en snellere route naar zorg

- Snelle actie op plek waar veel signalen binnen komen: Door de directe koppeling tussen school en tweedelijns jeugdhulp is de hulpverlening binnen twee weken na constatering ook daadwerkelijk gestart.
- Minder administratieve lasten, overleg en dubbele intakes.

4 Sneller acceptatie van hulp door gezin

- Ouders worden eerder en beter betrokken.
- Ouders werken sneller mee aan trajecten, zij ervaren geen beladen 'Jeugdzorg stempel'. Vanuit het bestaande, vertrouwde contact met school kiezen ouders er voor om zich in te zetten voor hulpverlening in hun gezin.

5 Kortere trajecten en maatwerk

- De uitgevoerde indicatievrije trajecten zijn veelal korter dan de geïndiceerde trajecten die voorheen werden ingezet.
- De hulp die de Timon medewerkers bieden is maatwerk. De problematiek van de jongere is het startpunt. In de loop van de tijd kan een traject verzwaren of juist sneller worden afgebouwd, al naar gelang de situatie van de jongere en het gezin.

6 Trajecten zijn goedkoper voor financier

- Voor financiers is de zorg voor jongeren en hun gezin goedkoper omdat trajecten korter zijn, de administratieve last minder is en instroom in duurdere vormen van zorg wordt voorkomen.

'Combinatie van
ZORG EN PASSEND
ONDERWIJS'

CASUS

SUCCESVOLLE VOORBEEDEN
NAAR AANLEIDING VAN DE PILOTS

AHMED

Ahmed (16) en zijn broers worden opgevoed door hun moeder, vader is buiten beeld. Moeder werkt veel om het gezin te onderhouden. Er is rivaliteit tussen de broers, ze maken vaak ruzie. Ahmed is depressief.

Thuis ligt Ahmed vaak op bed te pieken over zijn toekomst. Hij worstelt met de vooroordelen in de maatschappij over Marokkaanse jongens van zijn leeftijd. Op school is Ahmed terug getrokken en moeilijk bereikbaar voor docenten. Zijn cijfers gaan achteruit.

Via de mentor van Ahmed krijgt een hulpverlener van Timon de ruimte om thuis met moeder en zoon in gesprek te gaan. Moeder krijgt oog voor de worsteling van Ahmed. De hulpverlener kan bijdragen aan het de-escaleren van de conflicten tussen de broers. Met Ahmed wordt gewerkt aan zijn toekomstperspectief en het versterken van zijn zelfbeeld. Op school geeft de hulpverlener van Timon tijdens het zorgoverleg adviezen hoe Ahmed te benaderen.

'Het onderwijs-zorgarrangement van Timon is een goed voorbeeld van transformeren. Het is noodzakelijk om de wereld van het onderwijs en de wereld van de zorg voor jeugd aan elkaar te verbinden.'

MR. LEONARD GELUK,
VOORZITTER VAN DE TRANSITIECOMMISSIE JEUGD
EN VOORZITTER VAN DE HAAGSE HOGESCHOOL

'Problemen aanpakken
op **SCHOOL EN THUIS**'

Om privacy redenen is de naam van Ahmed gefingeerd

CASUS

SUCCESVOLLE VOORBEELDEN
NAAR AANLEIDING VAN DE PILOTS

LISA

Lisa (15) is als kind misbruikt door de oppas. Ze heeft dat nog nooit aan iemand verteld. In haar pubertijd worstelt ze enorm met dit trauma. Thuis voelt ze zich onveilig omdat haar moeder vaak een nieuwe partner heeft. Op school loopt Lisa vast. Haar cijfers gaan achteruit en ze is brutaal in de klas.

De mentor nodigt Lisa's moeder uit op school. Ze biedt aan dat een hulpverlener van Timon in gesprek gaat met Lisa. Tijdens de gesprekken vertelt Lisa voor het eerst over het misbruik. Ook zijn er gesprekken met moeder en dochter samen. Moeder krijgt begrip voor de moeite die Lisa heeft met de wisselende partners. Gedurende drie maanden komt de hulpverlener 1 tot 2 keer in het gezin thuis. Met Lisa gaat het weer een stuk beter, dat is ook te zien aan haar schoolresultaten.

'Ik kan zo heel wat jongeren noemen die we anders hadden doorverwezen naar Bureau Jeugdzorg of zwaardere vormen van zorg'. Het is ook mooi om bij individuele jongeren de positieve effecten te zien. 'Maakten we ons vorig jaar zorgen over de ontwikkeling van een leerling, na de hulpverlening is zij zowel gedragsmatig als cijfermatig geen bespreekleerling meer in de rapportvergaderingen'.

HESKE DE JONG,
ZORGCOÖRDINATOR, VAN HET VEENLANDEN COLLEGE

Om privacy redenen is de naam van Lisa gefingeerd

TOEKOMST KOPPELING JEUGDHULP EN ONDERWIJS

De samenwerking tussen onderwijs en jeugdzorg lijkt logisch. 'Maar dan moeten gemeenten wel investeren in zorg binnen het onderwijs.'

'Dus niet alleen investeren in een basisstructuur met jeugdhulpwerkers op scholen, maar ook in gezamenlijke nieuwe onderwijs-zorg arrangementen', aldus projectleider Albert Veuger van Stade Advies. 'Er liggen kansen voor de hulp en ondersteuning aan jeugdigen via twee geldstromen: de gemeenten (jeugdhulp) en het (passend) onderwijs.'

De ambitie

Voor Timon is de koppeling jeugdhulp en onderwijs een van de speerpunten van de transformatie. Gezamenlijk met samenwerkingsverbanden Voortgezet Onderwijs, MBO-onderwijsinstellingen, gemeenten en ketenpartners voegen we specialistische expertise toe aan de lokale zorgstructuren en ontwikkelen we kleinschalige onderwijs-zorg centra voor langdurige thuiszitters.

Het is onze ambitie om:

- Leerlingen op de school van herkomst te houden
- Thuis en op school ondersteuning te bieden
- Intensieve begeleiding te bieden in onderwijs-zorg centra aan langdurige thuiszitters
- Langdurige thuiszitters naar het onderwijs terug te leiden

INBRENG VAN EXPERTISE
in lokale zorgstructuur'